

Top 10 aan kansen en (on)mogelijkheden voor sportverenigingen op weg naar verduurzaming

1

Verlichting (kantine, kleed- en gebruikruimten, buitenverlichting)

- Oude verlichtingstypen vervangen door LED
- Uitvoeren van een lichtscan
- Licht doseren
- Bewegingsmelders /naderingsschakelaars
- Tijdschakelaar

2

Koeling (losse koelkasten, drankautomaten, drankkoelers, vrieskisten)

- Aantal beperken
- Oude koelkasten (> 5 jaar) vervangen door A++
- Oude drankautomaten en drankkoelers (laten) vervangen
- Warmtewisselaars (achterzijde) vrij en stofvrij houden, ventilatie
- Uitschakelen in tijdsvakken dat er geen gebruik van wordt gemaakt
- Vrieskisten regelmatig ontdooien

3

Zonnepanelen (PV)

- Zelf opwekken van duurzame energie (50- 75% van het verbruik)
- Investing verdient zich in 6-9 jaar terug
- Meerdere offertes
- Dakconstructie en belastbaarheid (laten)controleren
- Deels zelf aan te leggen (kostenbesparing)
- Subsidiemogelijkheden in beeld brengen
- financieringsopties via sponsoring en crowdfunding
- betrokkenheid van de leden
- voorbeeldfunctie
- saldering

4

Zonnecollectoren (warm tap- en douchewater)

- Integratie met bestaande CV-ketel of boiler
- Extra ruimte nodig voor voorraadvat
- Lange zomerstop nadelig op rendement en TVT
- Dakconstructie en belastbaarheid controleren
- Capaciteit goed bepalen
- relatief lange TVT

5

Isoleren (gevels, ramen, vloeren, daken, deuren)

- Warmtevraag clubgebouw echt anders dan van huis of andere gebouwen

- Weinig quick wins (behalve eenvoudig aan te brengen isolatie)
- Meer voor langere termijn i.c.m. gebouwrenovaties
- Mogelijkheden van deelverwarming (o.a. met I.R. panelen)

Regeltechniek & gedrag

- automatiseer waar mogelijk
- bewegingsmelders, naderingsschakelaars, aanwezigheidsdetectie
- tijdschakelaars
- deurdrammers
- douche- en kraan begrenzers
- slimme thermostaat (op afstand stuurbaar)
- digitale thermostatische radiatorcransen (programmeerbaar)
- slimme meter
- gedrag gebruikers blijft een belangrijk aandachtspunt

Witgoed en apparaten

- breng ze in beeld (het is een hele waslijst)
- Kijk naar de energie labels en verbruik
- kijk naar het gebruik in de praktijk
- Aan-uit schakeling, stand-by, tijdklok
- controlelijst 'alles uit'

Installatiecontrole

- Periodiek controle op CV installatie uit (laten) voeren
- Overige installaties
- Opbrengst zonnepanelen

LED Veldverlichting

- Grote energiebesparing: per lamp van 2.200 naar ~1.000 W
- Hoge investeringskosten: per lamp €2.000 – 2.500
- Lange TVT (15-20 jaar)
- Sterk afhankelijk van aantal branduren (>500 per jaar?)
- Subsidie mogelijkheden belangrijk
- Normen voor sportverlichting (NEN-EN 12193)
- Dynamisch regelbaar (meer of minder licht)
- Andere beleving door sporters (beleving, gewenning)
- Belastbaarheid bestaande palen
- Eerste velden in Zeeland vormen voorbeeld

Inkoop van stroom en gas

- vergelijk leveranciers
- controleer regelmatig meterstanden
- vergelijk jaaroverzichten
- inkoopcollectieven
- koop duurzaam opgewekte stroom (geen sjoemelstroom)
- compenseer CO2-uitstoot gas